Цифровізація управлінського обліку в аграрному бізнесі: сучасні виклики та перспективи

Пода Вероніка,
здобувач вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація : *У роботі досліджено особливості цифровізації управлінського обліку в аграрному бізнесі в умовах сучасних економічних викликів. Обґрунтовано необхідність впровадження інформаційних систем автоматизації облікових процесів, аналітичних платформ та технологій точного землеробства для підвищення ефективності управлінських рішень. Розкрито основні проблеми цифрової трансформації аграрних підприємств, зокрема недостатній рівень технічного забезпечення, дефіцит кваліфікованих кадрів, кіберризики та фінансові обмеження.*

Ключові слова: *управлінський облік, цифровізація, аграрний бізнес, інформаційні системи, ERP-системи, автоматизація обліку, точне землеробство, Big Data, управлінські рішення.*

Сучасний розвиток аграрного бізнесу характеризується високим рівнем невизначеності, зростанням конкуренції, нестабільністю ринків збуту та посиленням вимог до ефективності використання ресурсів. У таких умовах управлінський облік відіграє ключову роль у формуванні інформаційної бази для прийняття стратегічних і оперативних управлінських рішень. Водночас традиційні підходи до організації облікових процесів поступово втрачають свою ефективність, що зумовлює необхідність їх цифрової трансформації [1].

Цифровізація управлінського обліку передбачає впровадження сучасних інформаційних технологій, автоматизацію збору, обробки та аналізу даних, інтеграцію облікових систем із виробничими процесами підприємства. Для аграрного сектору це особливо актуально, оскільки виробництво залежить від природно-кліматичних умов, сезонності та значної кількості змінних факторів.

Одним із ключових напрямів цифровізації є впровадження ERP-систем, які забезпечують комплексне управління ресурсами підприємства. Такі системи дозволяють об’єднати фінансовий, виробничий та управлінський облік в єдину інформаційну платформу, що підвищує прозорість діяльності та оперативність отримання даних. Крім того, використання технологій Big Data дає можливість аналізувати великі масиви інформації щодо врожайності, витрат, логістики та цінової кон’юнктури, що сприяє більш точному прогнозуванню результатів діяльності [2].

Важливим інструментом цифровізації є технології точного землеробства, які базуються на використанні GPS-навігації, датчиків, дронів та супутникового моніторингу. Інтеграція даних із таких систем в управлінський облік дозволяє деталізувати витрати за центрами відповідальності, культурами, полями та

технологічними операціями, що підвищує точність калькулювання собівартості продукції.

Разом із тим цифрова трансформація аграрних підприємств супроводжується низкою викликів. Серед них – значні інвестиційні витрати на впровадження програмного забезпечення та технічного оснащення, недостатній рівень цифрової компетентності персоналу, ризики кібербезпеки та нестабільність інфраструктури в окремих регіонах. Також важливою проблемою є інтеграція нових цифрових рішень із уже існуючими обліковими системами [3].

Перспективи розвитку цифровізації управлінського обліку в аграрному бізнесі пов'язані з поширенням хмарних технологій, розвитком мобільних застосунків для оперативного управління, використанням штучного інтелекту для прогнозування врожайності та фінансових результатів, а також створенням єдиних цифрових екосистем аграрного виробництва.

Отже, цифровізація управлінського обліку є стратегічним напрямом розвитку аграрних підприємств, що забезпечує підвищення ефективності управління, оптимізацію витрат, зростання рентабельності та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

Список використаної літератури:

1. Ігнатенко С. В. Сучасні тенденції автоматизації та цифровізації управлінського обліку в аграрних підприємствах: економічний аспект. Економічний простір. 2023. № 192. С. 15–21. URL: https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1595
2. Тютюнник С. В., Гринь В. І. Сучасні можливості діджиталізації управлінського обліку. Ефективна економіка. 2024. № 8. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/download/4483/4518/10333
3. Бобечко А. Цифровізація управління комерційними процесами у сфері агробізнесу. Економіка та суспільство. 2025. № 77. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6457

Abstract: *The paper examines the features of digitalization of management accounting in agrarian business in the context of modern economic challenges. The need to implement information systems for automating accounting processes, analytical platforms and precision farming technologies to increase the efficiency of management decisions is substantiated. The main problems of the digital transformation of agricultural enterprises are revealed, in particular, the insufficient level of technical support, the shortage of qualified personnel, cyber risks and financial constraints.*

Keywords: *management accounting, digitalization, agrarian business, information systems, ERP systems, accounting automation, precision farming, Big Data, management decisions.*

Науковий керівник:
Сіренко Н.М.,
доктор економ. наук, професорка, завідувачка
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет